

«آینده پژوهی درباره نقش موثر و مطلوب فرهنگستان در نظام علم و فناوری؛ نگاشت سناریوهای آینده»، (دکتر جعفر توفیقی)

نظر به اینکه خبره‌های موضوع و نیز اعضای فرهنگستان علوم طبق یافته‌های تحقیق حاضر، چشم‌انداز مطلوب این فرهنگستان را نهادی علمی، نخبه‌ای، دارای استقلال از دولت می‌خواهند، بر همین اساس برای آن سازمانی چابک با استقلال مالی و حقوقی لازم است که ساختار آن شبکه‌ای و منعطف و میان‌رشته‌ای باشد و نه سلسله‌مراتبی یا شبیه دانشگاه‌ها با انواع دپارتمان‌ها و ساختارهای اجرایی. ساختار سازمانی باید سبک‌بال و برون‌گرا باشد و توانایی تعامل خلاق در سطوح ملی، منطقه‌ای و جهانی را داشته باشد و پرچمدار بیداری علمی بشود.

برای این منظور ساختار فعلی پاسخگو نیست و چگونگی اصلاح آن دارای سه گام به شرح زیر است از :

الف. تشکیل کمیته تجدید ساختار توسط شورای علمی فرهنگستان متشکل از خود اعضا، تعدادی از اعضای دیگر فرهنگستان و در صورت نیاز یک یا دو نفر متخصص موضوع

این شورا اصول کلی تجدید ساختار فرهنگستان علوم را بر مبنای یافته‌های طرح تحقیق حاضر و استنباط‌های نهایی خود تدوین و معیارهای اصلی ساختار سازمانی را در آن مشخص کنند از این قبیل:

۱. استقلال از دولت و هر سازمان بیرونی دیگر

۲. انعطاف‌پذیری

۳. قابلیت تعاملات عمودی و افقی از بالا به پایین و پایین به بالا بودن

۴. پرهیز از سلسله مراتب‌گرایی و دیوانسالاری

۵. شبکه‌ای بودن و داشتن ساختاری میان‌رشته‌ای و بین‌گروهی و سبک‌سازی تورم سازمانی در شاخه‌های متعدد

۶. ارتقای قابلیت‌های تحرک و جابجایی‌های پویای نسلی در ساختار سازمانی

۷. افزایش اختیارات مجمع عمومی و شورای علمی و نقش رئیس فرهنگستان به عنوان تسهیل‌گر و هماهنگ‌کننده به نمایندگی از شورای علمی و مجمع عمومی

۸. حرکت از ساختار کارکردگرا و وظیفه‌گرای شاخه‌های متعدد تخصصی به ساختار پروژه‌ای بر مبنای فعالیت‌های درون‌زا و پویایی‌های تیمی

ب. تصویب اصول کلی تجدید ساختار فرهنگستان علوم در هیأت امنای فرهنگستان علوم (هیأت امنای فرهنگستان‌های جمهوری اسلامی ایران)

ج. شورای علمی راهبردی دوره انتقال و اجرایی‌سازی این تجدید ساختار را برعهده می‌گیرد و گزارش‌های مرحله‌ای نتایج آن را به مجمع عمومی برای ارزیابی ارائه می‌کند.